

COMMISSIE VOOR DE
BESCHERMING VAN DE
PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

ADVIES Nr 13 / 98 van 23 maart 1998

O. ref. : 10 / A / 98 / 007

BETREFT : Voorontwerp van wet tot reorganisatie van de politiediensten.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Justitie, van 23 februari 1998;

Gelet op het verslag van de heer B. DE SCHUTTER;

Brengt op 23 maart 1998 het volgende advies uit :

I. BIJ DE COMMISSIE INGEDIENDE AANVRAGEN.

---

1. Bij brief van 23 februari 1998 vraagt de Minister van Justitie, ingevolge artikel 29 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna de wet van 8 december 1992), bij wijze van spoedprocedure advies uit te brengen aangaande de bepalingen betreffende de verwerking en het beheer van informatiegegevens in volgende voorontwerpen met bijhorende memories van toelichting :

- het voorontwerp van organieke wet van de nationale politie;
- het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, het Wetboek van Strafvordering, de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten, en de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen;
- het voorontwerp van wet tot wijziging van de nieuwe gemeentewet.

II. VOORWERP VAN DE VOORONTWERPEN VAN WET.

---

2. De drie voornoemde voorontwerpen behelzen de reorganisatie van de politiediensten. Aangezien alleen het voorontwerp inzake de wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt betrekking heeft op het informatiebeheer - met de daaraan verbonden weerslag op het privacy-gebeuren - beperkt de Commissie haar analyse tot het betrokken voorontwerp.

3. Overeenkomstig de ontworpen herstructurering zal er in de toekomst nog uitsluitend een nationale politie en een gemeentepolitie bestaan. Alle bijzondere politiediensten (zeevaart-, luchtvaart- en spoorwegpolitie, Hoog Comité van Toezicht) worden geïntegreerd. Zo ook worden de Rijkswacht en de gerechtelijke politie bij de parketten geïntegreerd in de nationale politie.

Deze ingrijpende hertekening van de organisatie van de politiediensten heeft uiteraard zijn weerslag op de informatiestromen en de gegevensverwerkingen, inclusief het informatiesysteem dat deze nieuwe politiestructuur moet ondersteunen.

In welke mate het informatiebeheer, voorzien in artikel 32 van het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet op het politieambt van 5 augustus 1992, beantwoordt aan de voorschriften van de wet van 8 december 1992, maakt het voorwerp uit van onderhavig advies.

III. VOORAFGAANDE OPMERKING.

Architectuur van het informatiesysteem

4. De Commissie werd reeds op 30 september 1997 geraadpleegd door het Kabinet van de Minister van Justitie omtrent een werkdocument betreffende de reorganisatie van de politiediensten, meer in het bijzonder aangaande hoofdstuk 3.4. getiteld "Gemeenschappelijke informatica en informatiebeheer". Omwille van redenen van hoogdringendheid werden slechts enkele summiere opmerkingen geformuleerd in een nota die op 2 oktober 1997 aan het Kabinet werd overgemaakt.

5. In het werkdocument werd geopteerd voor een "globaal informaticaconcept" met "snelle en directe verbindingen tussen de gemeentelijke en de nationale politie enerzijds en de betrokken magistraten anderzijds". Termen als "geïntegreerd, geconcipeerd en geïmplementeerd" bevestigden het toenmalig streven naar één sluitend concept. Daarbij werd echter de bestuurlijke en gerechtelijke informatie wel "technisch gescheiden" om een ongewenste vermenging te vermijden en werden strikte toegangs- en beheersregels voorzien voor "zachte informatie" en "informatie onder gerechtelijk voorbehoud".

IV. ALGEMENE BESCHOUWINGEN.

Proliferatie van gegevensverwerkingen en informatiestromen

6. In het voorliggend ontwerp lijkt weinig terug te vinden te zijn van het "geïntegreerd informaticaconcept" waarvan sprake in voornoemd werkdocument. Het ontwerp opteert voor drie centrale (nationale) gegevensbanken, die elk worden opgericht binnen een afzonderlijke directie, nl. de algemene nationale gegevensbank (voortaan ANB) binnen de algemene directie "Steundiensten", de bijzondere nationale gegevensbank (voortaan BNBB) binnen de algemene directie "bestuurlijke politie" en de bijzondere nationale gegevensbank (voortaan BNGB) binnen de algemene directie "gerechtelijke politie". Daarnaast bestaat de mogelijkheid om een (onbepaalde!) reeks lokale, zonale en arrondissementele gegevensbanken te behouden. Het voorontwerp behandelt deze laatste categorie van gegevensbanken heel onduidelijk en indirect, meer bepaald in artikel 44 *octies*, in de context van de omschrijving van de opdrachten van het controleorgaan (cf. *infra*) alsmede in de Memorie van Toelichting. Deze laatste stelt dat deze gegevensbanken betrekking zouden hebben op "fenomenen die geenszins een centralisatie op nationaal niveau rechtvaardigen", met nadere regels te bepalen door de bevoegde Minister¹.

7. Hierdoor ontstaat dus een mogelijkheid van een nieuwe proliferatie van gegevensverwerkingen, met alle risico's vandien. De voorgestelde structuur van gegevensverwerking zal leiden tot een ongewenste duplicatie van zeer gevoelige informatie, waarbij onvoldoende duidelijkheid wordt geschapen omtrent de organisatie en de beveiliging van informatiestromen (bijv. wanneer de nationale magistraten met toepassing van artikel 44 *septies* beslissen over de doorzending van informatie naar de ANB of BNGB is het volkomen onduidelijk hoe deze doorgeleiding concreet dient te gebeuren).

8. Bovendien leveren de teksten geen zicht op het al dan niet bestaan van verbindingen tussen de verschillende gegevensbanken. Het is onduidelijk of het nog steeds gaat over één concept met verschillende subsystemen, dan wel om één concept en één systeem, maar met verschillende technisch gescheiden verwerkingen onder de verantwoordelijkheid van afzonderlijke bestandhouders. Noch het ontwerp, noch de Memorie van Toelichting geven hierover uitsluitsel.

9. Zo de Commissie in haar hogervermelde nota van 2 oktober 1997 wees op het gevaar van finaliteitsvermengingen in een globaal informaticaconcept, kan men zich niet van de indruk ontdoen dat de hier voorgelegde structuur - in afwezigheid van onderlinge verbindingen - problemen kan meebrengen in de onderlinge communicatie tussen de diensten en bijgevolg aan efficiëntie zou inboeten.

---

¹ Zie p. 21 en 22 van de Memorie van Toelichting.

10. De Commissie is dan ook van oordeel dat absolute duidelijkheid moet worden gebracht betreffende de structuur van het informaticasysteem, de verbindingsmodaliteiten tussen de gegevensbanken, hoe de zogenaamde gedecentraliseerde gegevensverwerkingen zich technisch verhouden tot de centrale gegevensbanken (links, stand alone?) en indien er sprake is van verbindingen, welke bijzondere veiligheidsmaatregelen van toepassing zijn om de scheiding van de onderscheiden soorten informatie te verzekeren.

11. Zelf is zij voorstander van één globaal informaticaconcept waarin de drie onderscheiden subsystemen en de regionale verwerkingen op gedecentraliseerde wijze operationeel zijn met eigen verantwoordelijkheden, finaliteiten en gegevens. Via een centraal verwijzingsrepertorium, beheerd door een autonome directie buiten de operationele directies, kan het globaal concept gerealiseerd worden zonder gevaren voor meervoudige verwerking van dezelfde gegevens en met degelijke controle op toegang en mededeling. Uiteraard moeten hiertoe zorgvuldige procedures uitgewerkt worden, o.a. voor de benoeming van de velden of de verwerking van niet-gestructureerde gegevens.

Centrale referotheek

12. Het werd reeds gesteld dat indien men vertrekt van veelvuldige verwerkingsloci, men alert dient te zijn voor de risico's verbonden aan de duplicatie van persoonsgegevens, en aan het verspreid opslaan van relateerbare informatie. Zo is het niet denkbeeldig dat bijv. een politiedienst een gegeven als "bestuurlijk" aanmeldt bij de BNBB, terwijl een andere een gegeven over dezelfde "groepering, gebeurtenis of persoon" naar de ANB zendt, waarbij het gegeven zelfs tijdelijk in de BNGB kan terechtkomen.

13. Indien men de scheiding van de gegevensverwerking onder de verantwoordelijkheid van verschillende directies wil aanhouden - wat een betere controle op de finaliteit, de toegang, de mededeling, enz... mogelijk maakt - is het aanbevelenswaardig het algemeen concept te structureren als een systeem van "centrale referotheek". Bij een dergelijk systeem wordt de informatie *an sich* niet in haar totaliteit in de gegevensbank opgenomen, doch enkel indexgegevens. Daarbij kunnen alle betrokken politie- en gerechtelijke diensten naast de gegevens waartoe zij rechtstreeks toegang hebben, vernemen in welke gegevensbank welke soort bijkomende gegevens voorhanden zijn.

14. De introductie van een systeem, geïnspireerd op de idee van een centrale referotheek, leidt tot een vlottere naleving van de voorschriften van de wet van 8 december 1992, in het bijzonder de artikelen 5 en 16. Het tweede lid van artikel 5, dat het proportionaliteitsbeginsel weergeeft, stelt dat persoonsgegevens enkel kunnen worden verwerkt indien deze noodzakelijk en niet overmatig zijn ten opzichte van het vooropgestelde doeleinde. Een systematische overdracht van gegevens is onevenredig voor het bereiken van het vooropgestelde doel, vermits hetzelfde resultaat kan bereikt worden op een voor de betrokkene potentieel minder risicovolle wijze, m.n. via de selectiemogelijkheid in de referotheek. Verwijzend naar artikel 16 van de wet van 8 december 1992 houdt deze beperktere mededeling bovendien minder risico in voor de schending van de confidentialiteit van de informatie en vergemakkelijkt zij een sluitende beveiliging van het systeem.

Bovendien functioneert een dergelijke referotheek als een efficiënte controle mede om de beschikbaarheid, integriteit en confidentialiteit van de gegevensverwerking via een derde vertrouwensinstantie te verzekeren.

15. De Commissie pleit dan ook voor een algemeen systeem van referotheek van alle gegevensverwerkingen, inclusief die op lokaal, zonaal en arrondissementeel vlak, en dit zowel om redenen van privacybescherming, als om redenen van verhoogde efficiëntie in de coördinatie van informatie verwerkt in de onderscheiden systemen.

Actuele gegevensbanken

16. Het voorontwerp vermeldt nergens enige toelichting over het lot van de huidige gegevensbanken, noch over de relatie met verwerkingen die ook na het in voege treden van het systeem verder operationeel zullen blijven (bijv. N-SIS). De Commissie verzoekt om duidelijkheid hieromtrent.

Kwalificatie van gegevens

17. De uitbouw van het informatiebeheer stelt duidelijk opnieuw de problematiek van de kwalificatie van de gegevens, cruciaal in de bescherming van de rechten van de burger, aan de orde. Het gaat hierbij zowel om "zachte" als om "harde" informatie, bestuurlijke en gerechtelijke informatie. Vooral de definitie van "zachte" informatie blijft nog steeds onhelder. Proactieve opsporing moet onderscheiden worden van preventieve (voorkoming van misdrijven) zowel als van repressieve acties en maatregelen. Zo "zachte" informatie zou kunnen worden bestempeld als zijnde gegevens en inlichtingen die verband houden met strafbare feiten, vooraleer zulke feiten gepleegd zijn of aan het licht gekomen zijn (Discussienota van de Commissie in verband met de proactieve recherche, 23 december 1997), stelt zich ontegensprekelijk het probleem van het kwalificeren van een gegeven op het terrein, waardoor de beslissing tot opname in de één of andere gegevensbank in bepaalde omstandigheden aleatoir wordt. Het voorontwerp geeft geen duidelijkheid over de evaluatiecriteria die daartoe gehanteerd moeten worden. Het spreekt enkel van "rechtstreekse en ambtshalve" doorzending (artikel 44 *quater*) of "uitgestelde" toezending (artikel 44 *nonies*). Wel wordt er gewag van gemaakt dat "nadere regels" door de bevoegde Ministers dienaangaande dienen te worden uitgevaardigd.

18. De Commissie is van oordeel dat, aangezien deze toeleveringsprocedure zowel inhoudelijke (meer bepaald omschrijving van de categorieën van persoonsgegevens) als procedurele regels zal omvatten (bijv. kunnen gegevens "on line" worden ingebracht, onder welke voorwaarden, enz...), deze aan haar advies moeten onderworpen worden.

Uitvoeringsmodaliteiten

19. Het voorliggende voorontwerp laat in verschillende aangelegenheden de uitvoeringsmodaliteiten op disparate wijze over aan nu eens de Koning, al dan niet bij een in Ministerraad overlegd besluit, dan weer aan de Minister of het interministerieel comité voor inlichtingen en veiligheid.

20. Gezien de belangrijkheid van deze materie, en temeer vanuit het oogpunt van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, ware het verkieslijk geweest deze uitvoeringsmodaliteiten samen met het voorontwerp neer te leggen teneinde een vollediger oordeel te kunnen vormen over het systeem, m.b. de concrete wijze van inbrenging, bevraging, mededeling, bewaring,... van persoonsgegevens.

21. De Commissie is bovendien van oordeel dat deze uitvoeringsbesluiten, gelet op de uiterst gevoelige aard van deze verwerkingen, voorafgaandelijk aan haar advies moeten onderworpen worden.

Controleorgaan

22. Het is van essentieel belang te voorzien in een efficiënte controle op het informatiebeheer, temeer daar het meestal om uiterst gevoelige informatie gaat. Naast het feit dat de verwerkingen onverkort onderworpen zijn aan de wet van 8 december 1992 en dus ook aan de controlemogelijkheden daarin opgenomen, voorziet het ontwerp eveneens in de creatie van een controleorgaan voor de ANB, BNBB en de lokale, zonale en arrondissementele gegevensbanken, doch niet voor de BNGB (artikel 44 *octies*). Waar in een vroeger werkdocument een lid van de Commissie tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, alsmede een lid van het comité P waren opgenomen in dit controleorgaan, wordt in het huidig ontwerp niet in de aanwezigheid van deze controle-instanties voorzien.

De Commissie is van oordeel dat de optie waarvoor het voorontwerp kiest, de transparantie, de soepelheid en de efficiëntie niet in de hand werkt, temeer daar de opdrachten van het in artikel 44 *octies* omschreven controleorgaan gelijklopend kunnen zijn met die van de Commissie (controle op toegang, mededeling, doorzending). Het afwezig zijn van enig functioneel verband tussen het onderhavig controleorgaan en de Commissie verhoogt in reële mate de kans tot verscheidenheid van interpretatie en jurisprudentie tussen voornoemde instanties.

23. De Commissie pleit dan ook voor een interactieve structuur inzake controle, bij voorkeur door opname van een lid van de Commissie in het controleorgaan.

24. Bovendien kan een grotere efficiëntie bekomen worden via de creatie van een nieuwe functie "politieambtenaar voor de gegevensbank", zoals voorzien in artikel 18 van de Europese Richtlijn van 24 oktober 1995², waar het concept van een "functionaris voor de gegevensbescherming" voorzien wordt, aangewezen door de verantwoordelijke van de verwerking. Dit kan vooral nuttig zijn op het niveau van de lokale, zonale en arrondissementele gegevensbanken, teneinde de toepassing van de privacywetgeving op het gedecentraliseerd niveau te verzekeren evenals de nationale instructies van nabij te volgen, en dit vanuit de optiek van de bewaring van integriteit, beschikbaarheid en confidentialiteit. Dit biedt tevens het voordeel dat men op verschillende echelons over een gepriviligeerde gesprekspartner beschikt, bijv. in het kader van controles en de behandeling van klachten. De huidige positieve ervaringen van de Commissie met de aanspreekpunten in de onderscheiden districten van de Rijkswacht, pleiten voor deze oplossing.

25. De Commissie beveelt de aanduiding van "politieambtenaren voor de gegevensbanken" aan, vooral bij verwerkingen op het lokaal, zonaal en arrondissementeel vlak.

---

² Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens.

V. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING.

---

26. Artikel 44 *bis*. Artikel 44 *bis* bepaalt de algemene bevoegdheid van de politiediensten om, bij het vervullen van hun opdracht, bestuurlijke en gerechtelijke politiegegevens van persoonlijke aard evenals inlichtingen in te winnen en te verwerken. Het huidige artikel 39 van de wet op het politieambt van 5 augustus 1992 voorziet dat gegevens in rechtstreeks verband moeten staan met de bestaansredenen van het bestand en beperkt moeten blijven tot de vereisten die eruit voortvloeien. Deze bepaling werd in het voorliggend voorontwerp niet overgenomen. Reden daarvoor is het feit dat in lid 3 uitdrukkelijk wordt verwezen naar de voorschriften van de wet van 8 december 1992 als algemene toetssteen voor het inwinnen, verwerken en toezenden van persoonsgegevens. Gezien de gevoeligheid van de persoonsgegevensverwerking in de politiesector en de mogelijke zware negatieve gevolgen voor het individu in geval van niet-respect van de privacy-normen, zijn de voorwaarden als proportionaliteit of relevantie, voorzien in artikel 5 van de wet van 8 december 1992 uiterst belangrijk. Vooral in het raam van de verzameling van "zachte" gegevens meent de Commissie dat het nuttig is duidelijke afbakeningen in te bouwen, en als kwalificatie duidelijk te vermelden dat de gegevens van concreet belang dienen te zijn voor/en in direct verband dienen te staan met de uitoefening van hun opdracht.

27. Verder meent de Commissie dat het nuttig kan zijn om in de verwijzing naar het afgeleide recht in de Memorie van Toelichting melding te maken van in het bijzonder het K.B. (nr. 8) van 7 februari 1995³ inzake de verwerking van politiële en gerechtelijke persoonsgegevens, alsmede van de aanbeveling R (87)15 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa van 17 september 1987 "visant à réglementer l'utilisation de données à caractère personnel dans le secteur de la police". Beide documenten bevatten de basisprincipes volgens dewelke de verwerkingen als bedoeld in het onderhavige voorontwerp moeten verlopen.

28. Volgens paragraaf 2 van artikel 44 *bis* wordt de mededeling beperkt tot de overheden en de politiediensten, evenals tot de inlichtings- en veiligheidsdiensten "die ze nodig hebben voor de uitoefening van hun opdrachten". Vraag is of deze beperking niet moet slaan op elke mededeling aan alle overheden en diensten in het raam van hun opdrachten.

29. Vervolgens, zo onder het begrip "overheid" in eerste instantie gedacht wordt aan gerechtelijke en bestuurlijke overheden, zoals burgemeesters of arrondissementscommissarissen in hun taak van bestuurlijke politie, moet rekening gehouden worden met andere overheden die inlichtingenopdrachten kunnen vervullen (bijv. douane, fiscale diensten, dienst vreemdelingen). Het is onduidelijk of het recht op mededeling eveneens van toepassing is op deze overheden. Bijgevolg is de Commissie van oordeel dat hieromtrent de nodige duidelijkheid moet worden geschapen.

30. Tenslotte verwijst artikel 44 *bis* naar de beschikkingen van het Wetboek van Strafvordering in verband met de informatieplicht van de politiediensten t.o.v. de Procureur des Konings en de onderzoeksrechter.

---

³ K.B.(nr. 8) van 7 februari 1995 tot vaststelling van de doeleinden, de criteria en de voorwaarden van toegestane verwerkingen van de gegevens bedoeld in artikel 8 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

31. Artikel 44 *ter*. Artikel 44 *ter* bepaalt de opdeling van de bevoegdheid en het gezag betreffende het informatiebeheer tussen de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Justitie. Eerstvernoemde is bevoegd voor de verwerking van gegevens inzake bestuurlijke politie, terwijl de laatstvernoemde bevoegd is voor de verwerking van gegevens van gerechtelijke politie. Hierbij worden de eigen bevoegdheden van de gerechtelijke overheden voor het inwinnen en verwerken van gegevens wel herbevestigd (cf. artikel 5 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt). Voor haar bedenkingen rond deze meerledige structuur verwijst de Commissie naar het deel "Algemene beschouwingen" (cf. *supra*).

32. Artikel 44 *quater*. Artikel 44 *quater* vertolkt het algemene principe van de centralisatie van de verwerking van informatie : de verwerking in een algemene nationale gegevensbank binnen de algemene directie "steundiensten" van de nationale politie. Van bij de aanhef echter wordt verwezen naar de twee andere "centrale" gegevensbanken als omschreven in artikel 44 *septies* en 44 *nonies* van het voorontwerp. De notie "onverminderd" in de eerste zinsnede van artikel 44 *quater*, moet wellicht gelezen worden in de zin van "in afwijking van". Elke dubbelzinnigheid die zou kunnen leiden tot een dubbele verwerking moet duidelijk vermeden worden. De Commissie meent dan ook dat het raadzaam is de term "in afwijking van" te gebruiken.

33. De voorwaarden van rechtstreekse toegang en bevraging door de bevoegde gerechtelijke overheden en politiediensten zal via koninklijk besluit geregeld worden. De Commissie acht het niet onredelijk dat dit eveneens geschiedt na haar voorafgaand advies. Het toezenden van de gegevens door de politiediensten gebeurt "ambtshalve en rechtstreeks" via modaliteiten te bepalen door de respectieve Ministers. Verwijzend naar haar reeds voornoemde bedenkingen (cf. *supra* nrs. 19 e.v.) is de Commissie van oordeel dat ook hier een koninklijk besluit met advies van de Commissie verantwoord is.

34. Opmerkelijk is dat in de Memorie van Toelichting de mogelijkheid geboden wordt voor de politiediensten om lokale, zonale en arrondissementele gegevensbanken te bezitten, mits inachtnaam van de wet van 8 december 1992, zij het voor "fenomenen die geenszins een centralisatie op nationaal niveau rechtvaardigen". De bevoegde ministers zullen de regels daartoe vastleggen.

De Commissie meent - zonder zich te willen uitspreken over de opportuniteit van deze decentralisering - dat deze mogelijkheid expliciet in de wet moet worden opgenomen en duidelijk moet worden afgebakend, o.a. in relatie tot de nationale gegevensbanken.

35. Artikel 44 *quinquies*. Dit artikel regelt de doorgeleiding van informatie die resulteert uit opdrachten van bestuurlijke politie en die van nut zijn voor de gerechtelijke overheid en omgekeerd. De onduidelijkheid reeds vermeld onder "Algemene Beschouwingen" komt hier terug naar voor. Uit de tekst valt moeilijk op te maken of het gaat om dubbele input (BNBB en BNGB) of een enkele input. Uitgaande van de Memorie van Toelichting die de termen "ook in kennis stellen" bezigt, kan geconcludeerd worden dat hetzelfde gegeven tweemaal verwerkt wordt, met alle gevaren vanden indien de modaliteiten voor elk van de gegevensbanken verschillen (bewaringstermijn, verbeteringsrecht,...). Het ware aanbevelingswaardig te opteren voor een eenmalige verwerking, waarbij de idee van een referotheek het probleem van info-ervollediging kan oplossen (cf. *supra* "Algemene beschouwingen"). De Commissie is van oordeel dat hieromtrent duidelijkheid dient te worden geschapen.

36. Artikel 44 *sexies*. Dit artikel legt aan de politiediensten de verplichting op om de gegevens en inlichtingen in het kader van opdrachten van gerechtelijke politie mede te delen aan de bevoegde gerechtelijke overheden overeenkomstig de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering. Deze bepaling brengt geen problemen mee. Het principe is trouwens reeds in artikel 44 *bis*, lid 1 en 2 opgenomen.

37. Artikel 44 *septies*. In artikel 44 *septies*, wordt, in afwijking van het algemeen principe van verzending van de persoonsgegevens naar de ANB, de verplichting gecreëerd inlichtingen en gegevens van bestuurlijke politie, ingewonnen voor doeleinden van openbare rust en veiligheid en behorende tot de categorieën bepaald door de Minister van Binnenlandse Zaken, ambtshalve en rechtstreeks over te maken aan de BNBB. De modaliteiten van inwinning en verwerking van deze informatie zal door de Minister van Binnenlandse Zaken worden bepaald. Het interministerieel comité voor inlichtingen en veiligheid, daarentegen zal de toegangsvoorwaarden tot deze gegevensbank moeten vastleggen.

De Commissie is hier eveneens van oordeel dat met het oog op voldoende transparantie en democratische controle al deze nog te determineren elementen zoals modaliteiten van verwerken, toegang, bewaring, wijze van inbreng, via één enkel koninklijk besluit na voorafgaand advies van de Commissie dienen te verlopen. De gegevensverwerking door artikel 44 *septies* ingericht, zal zonder twijfel immers vele "zachte" gegevens bevatten, wat de noodzaak van een duidelijke normering met zich meebrengt.

38. Het derde lid van artikel 44 *septies* bepaalt dat indien de inlichtingen en gegevens van belang zijn voor de uitoefening van de gerechtelijke politie, zij onmiddellijk worden doorgezonden naar de nationale magistraten. Deze laatsten beslissen over de doorverzending naar de ANB of de BNGB. Hier is opnieuw sprake van een dubbele verwerking (nl. verwerking van gegevens in de BNBB en in één van de laatstvermelde gegevensbanken), waardoor de gegevens mogelijk op een verschillende manier worden behandeld of waardoor mogelijk in het kader van posterieure ingrepen (bijv. up-dating van bepaalde informatie) uit het oog wordt verloren dat deze informatie ook nog in een andere gegevensbank is opgeslagen. In deze context wenst de Commissie opnieuw het nut van een centrale referotheek te benadrukken.

39. Artikel 44 *octies*. Dit artikel voorziet in de oprichting van een controleorgaan onder het gezag van de Minister van Binnenlandse Zaken en van de Minister van Justitie. Het controleorgaan is meer bepaald bevoegd voor de controle van het beheer van de ANB en de BNGB. Hierover werden reeds opmerkingen geformuleerd onder *supra* "Algemene beschouwingen - controleorgaan". Hierbij wenst de Commissie haar verzoek te herhalen. Zij pleit voor een interactieve verhouding met het in artikel 44 *octies* opgerichte controleorgaan, bij voorkeur door benoeming van één van haar leden in dit orgaan. Verder acht de Commissie het nuttig de instelling van gedecentraliseerde "politieambtenaren voor de gegevensbanken" te overwegen. Zij acht het tenslotte noodzakelijk haar advies te kunnen verlenen ten aanzien van de in het vooruitzicht gestelde koninklijke besluiten in lid 4 en 7 van artikel 44 *octies*.

40. Artikel 44 *nonies*. Onderhavig artikel formuleert, door te voorzien in de oprichting van een BNGB, een bijkomende uitzondering op het principe van de algemene verwerking in en directe toezending naar gegevens in de ANB. Wanneer de bevoegde magistraten of leden van de politiediensten, na overleg met de bevoegde magistraat, van oordeel zijn dat de onmiddellijke toezending naar de ANB de uitoefening van de strafvordering of de veiligheid van een persoon in gevaar kan brengen, wordt deze toezending uitgesteld, en dit gezien het rechtstreeks bevragebaar karakter van de ANB.

In dit laatste geval worden, na de beslissing over het uitstel, de gegevens tijdelijk opgeslagen in de BNGB, door een ambtshalve inbreng door de politiediensten. Deze gegevensbank wordt opgericht binnen de algemene directie van de "gerechtelijke politie" van de nationale politie teneinde via de technische en fysische scheiding met de ANB de confidentialiteit van de informatie te waarborgen. Bovendien staat deze dienst in voor de coördinatie van de gerechtelijke opdrachten van politie, de bijzondere opsporingstechnieken, het informantenbeheer en de criminele analyse, wat een dynamisch beheer van de informatie vergt. Het beheer en de controle van de BNGB gebeurt onder de exclusieve leiding van de nationale magistraten.

41. De Commissie wenst hier op een aantal onduidelijkheden te wijzen. Het is aanbevelenswaardig de duur van de tijdelijke verwerking nader te bepalen. Verder is het onduidelijk hoe de validiteit van de informatie kan worden nagegaan, alsmede welke modaliteiten gelden voor het beheer van het systeem en van de index als vermeld in het vierde lid van artikel 44 *nonies*.

42. Bij deze verwerking hoort - als reeds vermeld - een index-systeem dat de coördinatie mogelijk maakt naar en tussen de verschillende instanties die dezelfde informatie nodig hebben voor hun taakvervulling. De nationale magistraten bepalen de referentiegegevens die dienen te worden opgenomen in de index.

De gerechtelijke overheden en politiediensten kunnen, in het kader van de uitoefening van hun opdrachten, deze referentiegegevens indirect bevragen door tussenkomst van de nationale magistraten. Uit veiligheidsoverwegingen opteert de wetgever niet voor een rechtstreekse opvraging, vermits het louter kennis krijgen van het bestaan van welbepaalde informatie, zonder dat deze ook inhoudelijk gekend is, reeds risico's kan scheppen die de uitoefening van de strafvordering zelf of de veiligheid van een persoon in gevaar kunnen brengen.

43. De Commissie staat gunstig tegenover het index-systeem en blijft de veralgemening ervan voorstaan. Verder wenst zij erop te wijzen dat de modaliteiten van beheer van deze index (bijv. termijn van bewaring, uitwissing, concrete toegangsmodaliteiten, enz...) opnieuw best worden vastgelegd via een koninklijk besluit na voorafgaand advies van de Commissie.

44. De maatregel voorzien in lid 3 van artikel 44 *nonies* in verband met het specifiek statuut van de politieambtenaren in het beheer van deze verwerking, teneinde hun onafhankelijkheid te waarborgen, geniet de instemming van de Commissie.

45. Artikelen 44 *decies* en *undecies*. Deze beide artikelen behandelen de procedures van aanduiding van de politieambtenaren belast met het beheer van de gegevensbanken. Belangrijk hierbij is dat de ANB en de BNBB elk onder de gezamenlijke leiding staan van de nationale en de gemeentelijke politie, echter met doorslaggevende beslissingsmacht van de eerstgenoemde in geval van betwisting. Vanuit overwegingen van privacybescherming heeft de Commissie hiermee geen probleem.

46. De Commissie wenst erop te wijzen dat het voorliggende voorontwerp nergens in een sanctie voorziet in het geval van het achterhouden van informatie door een lid van de nationale of gemeentelijke politie. Gelet op de gevoelige aard en het confidencieel karakter van de informatie die onder dit voorontwerp valt, bieden tuchtrechtelijke maatregelen (artikel 58 voorontwerp organisatie wet van de nationale politie) onvoldoende garanties en wordt een specifieke sanctiebepaling dienaangaande bepleit.

47. Ten slotte stelt de Commissie vast dat in een op 18 maart 1998 ontvangen copie van de notificatie van de ministerraad van 18 februari 1998 melding gemaakt wordt van een nog op te stellen finalisering van de Memorie van Toelichting. Zij heeft van deze finale versie geen kennis gekregen.

VI. BESLUIT.

-----

48. Gelet op de fundamentele vragen die het voorontwerp oproept, brengt de Commissie een ongunstig advies uit.

De secretaris,

De voorzitter,

(get.) M-H. BOULANGER

(get.) P. THOMAS.